

**CENTRUM PEDAGOGICKO – PSYCHOLOGICKÉHO
PORADENSTVA A PREVENIE**

Komenského 2740, 024 01 Kysucké Nové Mesto, telefón: 041 / 421 21 76, 0908 709 992
mail: pppknm@stonline.sk

(vyplní triedny učiteľ)

ZOZNAM ŤAŽKOSTÍ A OSOBITOSTÍ V SPRÁVANÍ ŽIAKA V ZÁKLADNEJ ŠKOLE

Predkladáme Vám zoznam osobitostí, ktoré sa môžu vyskytovať v správaní Vášho žiaka. Podčiarknite iba tie znaky, ktoré sa u žiaka vyskytujú nápadne často a pravidelne. Udávané znaky sú vybrané tak, aby reprezentatívne vyjadrili ťažkosti, s ktorými sa v priebehu Vašej praxe stretávate a ktoré by psychológ počas svojho pomerne krátkeho kontaktu s dieťaťom nemusel odhaliť. U každého problémového dieťaťa sa pochopiteľne nestretnete so všetkými uvedenými znakmi. Znaky sú zámerne vybrané tak, aby sme z nich mohli získať určité diferenciálno-diagnostické údaje.

Pri vypĺňaní tohto dotazníka Vás žiadame o zodpovedné zváženie výskytu a frekvencie jednotlivých znakov a prípadné doplnenie iných osobitostí.

Meno žiaka: ..... **Dátum narodenia:** .....

Adresa: .....

Základná škola: ..... **Trieda:** .....

Vypíňa triedny učiteľ: .....

<p>Súhlasím - nesúhlasím so zverejnením poskytnutých informácií v správe z odborného vyšetrenia.</p>

<p>Súhlasím - nesúhlasím so zverejnením poskytnutých informácií zákonnému zástupcovi.</p>
--

podpis triedneho učiteľa: .....

Dátum: .....

Termín diagnostiky:

Meno psychológa:

Priložené dotazníky na vypísanie:

Priebeh školskej dochádzky

Vek pri vstupe do školy

Opakovanie triedy
 Dlhšia absencia, jej trvanie, príčina
 Zmena školy + dôvod
 Posledná zmena triedneho učiteľa
 Navštevuje ŠK
 Navštevoval MŠ
 Mal odloženú povinnú školskú dochádzku

Telesné zvláštnosti žiaka

Máte dojem, že zle vidí, počuje

Je žiak ľavákom
 Bol precvičovaný ľavák
 Má estetickú vadu
 Má rečovú poruchu
 Má telesnú vadu
 V ktorej lavici sedí

Školský prospech

V ktorom predmete prejavuje žiak mimoriadne nadanie

V ktorom predmete prejavuje žiak trvalejšie slabé výsledky

V ktorých predmetoch prejavuje žiak trvalejšie dobré výsledky

Prospech v jednotlivých polrokoch školskej dochádzky:

ročník	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.	
predmet	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.
Správanie																
Slovenský jazyk																
Písanie																
Prvouka, vlastiveda																
Matematika																
Jazyk:																
Jazyk:																
Fyzika																
Chémia																
Geografia																
Biológia																
Dejepis																
Výtvarná výchova																
Telesná výchova																
Pracovná výchova																

Charakteristické znaky procesu učenia u žiaka:

(opíšte, ako vníma, postihuje výklad, potrebu názoru, schopnosť abstrakcie, rozsah a rýchlosť asociačnej činnosti, či sa učí pochopením vzťahu a príčinnosti, pokusom a omylom, využívaním minulej skúsenosti, trvanlivosť osvojenej látky, optimálny spôsob reprodukcie naučeného ...)

Správanie žiaka v škole

Voči vyučujúcim

Voči spolužiakom a kolektívu

Voči povinnostiam

Postavenie žiaka v kolektíve

Ako reaguje na záťažové situácie, konflikty (zápis do triednej knihy, pokarhanie, skúšanie, zlé známky, tresty ...)

Vlastné hodnotenie sa a ašpirácie

Aká je spolupráca s rodičmi

Ako reagujú rodičia na zlé známky a ťažkosti v škole

Kedy sa prejavili prvé ťažkosti v učení alebo správaní

Aké má žiak záujmy

V čom vidíte príčiny zvláštností a ťažkostí žiaka

Pri práci so žiakom v škole prevažujú ťažkosti:

v správaní

v učení

oboje

DOPOSIAL' UPLATNENÉ OPATRENIA ŠKOLY:

OSOBNÉ TEMPO:

rýchle – primerané - pomalé

POZORNOSŤ:

veľmi dobrá, stála – priemerná – viditeľná nesústredenosť

SPRÁVANIE:

skôr uvedomelý, primerané – úzkostlivé správanie – neposlušnosť – veľmi ťažká ovládateľnosť

POSTAVENIE V TRIEDE:

vedúce postavenie, iniciátor – ľahko ovplyvniteľný – akceptovaný – má časté konflikty, je neoblúbený – samotár

PRACOVNÉ ÚSILIE:

mimoriadne snaživý - obvyklé, bez zjavných výkyvov – veľmi nízke – ľahostajnosť, apatia

VYJADROVACIE SCHOPNOSTI:

veľmi dobré – priemerné – obsahová chudobnosť, mlčanlivosť – obmedzené – zjavne narušené

REČ:

- rozpráva rozprávku, text
- forma: - vyslovuje správne všetky hlásky
- chybná výslovnosť týchto hlások: .....
- tempo reči: - plynulé a primerané – prekotne rýchle – nápadne pomalé - zadŕhava

KOMUNIKÁCIA:

- bez obtiažností pred deťmi v triede
- nekomunikuje s dospelými
- s deťmi len veľmi obmedzene
- komunikuje sám
- nekomunikuje len pri určitých situáciách

ČÍTANIE:

- číta pomaly so zmyslom pre čítaný text, s správnu vetnou intonáciou
- po slovách, nieisto so zreteľnými pauzami
- dvojité čítanie, dlhé poukazy
- hláskuje, čítané slová odhaduje
- vynecháva, zamieňa, pridáva slabiky
- číta: - výrazne pomaly – pomaly – primerane – rýchlo – prekotne rýchlo
- iné.....

PÍSANÝ TEXT (odpis , diktát):

- na niektoré tvary písmen si nevie spomenúť .....
- zamieňa najčastejšie písmena .....
- vynecháva písmena, slabiky, slová
- nerozlišuje kvantitu samohlások
- nestačí písať podľa diktátu
- chyby viac z nepozornosti
- grafickú stránku písma je možné hodnotiť za: - narušenú – ešte podpriemernú – ešte primeranú
- uved' najčastejšie gramatické chyby: .....

MATEMATIKA:

- najväčší problém tvorí: - pamäťové počítanie
- písomné počítanie
- učivo geometrie
- slovné úlohy
- chybne číta (píše) čísla obsahujúce nuly v strede čísla alebo tvarovo podobné číslice
- robí chyby v porovnávaní veľkosti čísel
- pri sčítaní: - problémy pri prechode cez desiatku
- nesprávne spočítava dvojciferné čísla
- pretrvávajú výrazná potreba počítat' s oporou prstov
- pri odčítaní: - preskakuje desiatky, stovky

- pretrváva výrazná potreba počítat' s oporou prstov
- f) pri násobení: - nahrádza násobenie sčítaním
  - násobilku takmer nevláda
  - násobilku ovláda len obmedzene i napriek dlhodobému precvičovaniu
- g) pri delení: - problémy pri delení so zvyškom
  - chyby v zápise pri písomnom delení
- h) nechápe význam zlomkov – desatinných čísel – záporných čísel

SPRÁVANIE:

Pozornosť:

1. Nevšímame si často drobnosti, detaily, robí povrchné chyby v školskej práci, pri práci alebo iných činnostiach.
2. Často má problém vydržať dlhšie pri jednej úlohe.
3. Vyzerá, že nepočúva, keď mu iní niečo hovoria.
4. Často nesplní príkazy úplne a svoju prácu, školskú prácu si nedokončí.
5. Má často problém zorganizovať si úlohy a aktivity.
6. Vyhýba sa, má odpor alebo len s nechuťou robí domáce úlohy, spolupracuje pri vyučovaní.
7. Často stráca predmety, ktoré potrebuje k svojim aktivitám (napr. hračky, zošity, ceruzky, knihy...).
8. Ľahko sa nechá rozptýliť vonkajšími podnetmi.
9. Je zábudlivý v každodenných činnostiach.

Hyperaktivita:

1. Nedokáže vydržať bez pohybu – neustále pohybuje rukami, nohami, pohoďdáva sa na stoličke.
2. V situáciách, kde sa očakáva, že bude sedieť, nevydrží – vyskakuje zo stoličky.
3. Nedokáže dlhšie stáť – pobehuje, šplhá a vešia sa na okolité predmety.
4. Nevie sa hrať potichu.
5. Pôsobí ako by mal v sebe motor.
6. Často a veľa rozpráva, nie k veci.

Impulzivita:

1. Vyhrične odpoveď skôr ako doznie otázka.
2. Nevydrží stáť v rade pri hrách alebo skupinových situáciách – predbieha sa, odbieha.
3. Prerušuje ostatných, skáče im do reči.

INTEGRÁCIA V ZŠ:

- a) Je žiak evidovaný ako individuálne integrovaný?
  - nie
  - áno (*od kedy, kto odporúča, uveďte diagnózu*)
- b) Má žiak vypracovaný IVP v niektorých predmetoch?
  - nie
  - áno (*vypíšte v ktorých*)
- c) Má žiak odporúčané a realizované nejaké zmeny v učebnom pláne alebo v organizácii vyučovania, alebo sa pri jeho vzdelávaní využívajú iné ako bežné metódy a formy vyučovania?
  - nie
  - áno (*uveďte aké*):
- d) Používa akékoľvek kompenzačné pomôcky (diktafón, kalkulačka, čítacie okienko, gramatické tabuľky....)?
  - nie
  - áno (*aké*):
- e) Uveďte zmeny v klasifikácii a hodnotení žiaka v priebehu školského roka (*iné ako bežné metodické pokyny, uveďte, v ktorých predmetoch boli uplatnené, ktorý odborník ich odporučil*):

- f) V príde zmeny v klasifikácii žiaka bola táto skutočnosť uvedená v doložke vysvedčenia:
áno - nie
- g) Má odporúčaného asistenta učiteľa:
nie - áno (*uvedte v ktorom šk. roku*)

g) Aké ďalšie opatrenia pre zlepšenie navrhujete:

SOCIÁLNE PODMIENKY:

1. Chudoba a hmotná núdza rodiny
2. Aspoň jeden z rodičov žiaka je dlhodobo nezamestnaný, patrí k znevýhodneným uchádzačom o zamestnanie
3. Nedostatočné vzdelanie zákonných zástupcov – aspoň jeden z rodičov nemá ukončené základné vzdelanie
4. Nevyhovujúce bytové a hygienické podmienky, v ktorých dieťa vyrastá – absencia miesta na učenie, posteľ, elektrickej prípojky, pitnej vody, WC
5. Vyučovací jazyk školy je iný ako jazyk, ktorým žiak hovorí v domácom prostredí – uvedte akým jazykom sa rozpráva doma:
6. Rodina žiaka žije v segregovanej komunite
7. Sociálne vylúčenie komunity alebo rodiny žiak z majoritnej spoločnosti
8. Iné: .....

Ďalšie charakteristiky:

1. Ohrýza si nechty.
2. Cmúľa si prsty.
3. Sťažuje sa na bolesti hlavy, nôh, rúk.
4. Sťažuje si na bolesti brucha, máva žalúdočné ťažkosti, často zvracia.
5. Sťažuje si na závrate, má pocity slabosti, niekedy omdlie.
6. Zakoktáva sa v reči, zajakáva sa.
7. Mení sa mu často farba tváre, máva návaly krvi, škrvny na tvári, bledne, potí sa viac, než je obvyklé.
8. Najmä pri vyvolaní sa mu chvejú ruky a hlas.
9. Často plače, býva ľútostivý.
10. Často žmurká, má záškľby na tvári, ramenom, rukami, pokašliava, posmrkáva i keď nie je prechladnutý.
11. Často si šúcha ucho, bradu, krúti si vlasy, štípe sa, šúcha ruky.
12. Je príliš starostlivý, dôsledný až úzkostlivý, puntičkársky.
13. Zasníva sa a vyzerá ako duchom neprítomný.
14. Máva strach z bežných vecí – z výšky, samoty, tmy, zvierat a pod.
15. Máva trému.
16. Na otázky učiteľa nevie vyčerpávajúco odpovedať, ale písomne pracuje dobre a s deťmi sa cez prestávku rozpráva.
17. Podáva nevyrovnaný výkon.
18. Na konci hodiny alebo na konci vyučovania sa začína hrať, zabáva suseda, je roztržitý, nesústredený na vyučovanie.
19. Každá maličkosť ho dokáže nadmerne vyrušiť.
20. Pri ústnom prejave sa ľahko zadýcha, unaví, „lapá dych“.
21. Pýta sa často na záchod.
22. Vybieha z miesta, stále sa vrtí, je neposedný, príliš živý.
23. Hneď na začiatku hodiny býva nesústredený.
24. Je v triede zdrojom nepokoja, pokúša iných.
25. Počas hodiny vykrikuje, skáče do reči, k učiteľovi sa správa bez primeraného odstupe.
26. Je nepozorný, i nepatrný vedľajší podnet ho pri vyučovaní vyruší.
27. Nevydrží dlho pri jednej činnosti, nič nedokončí.
28. Dopúšťa sa mnohých drobných priestupkov v správaní.
29. Dáva prednosť pohybovým hrám pred inými hrami.
30. Pri vyučovaní sa prevažne venuje nejakej vedľajšej činnosti.
31. Je zbrklý, máva často úrazy (unáhlený v pohyboch – cez prestávky)
32. Jeho správanie zodpovedá nižšiemu veku.
33. Na svoj vek je neprimerane hravý.

34. Je príliš závislý od pomoci dospelých – obliekanie, pri práci.
35. Hygienické návyky nemá na primeranej úrovni.
36. Nedokáže sa zaradiť medzi spolužiakov.
37. Vyhľadáva priateľov buď medzi mladšími alebo staršími deťmi.
38. Obracia sa stále o radu na učiteľa, je nadmerne závislý od jeho pomoci.
39. V obliekaní kladie dôraz na nápaditosť.
40. Doteraz neprejavil záujem o školskú prácu.
41. Do školy väčšinou chodí bez vypracovaných domácich úloh.
42. Príliš klame a podvádza, kradne, stratil záujem o školu.
43. Sám si podpisuje ospravedlnenky.
44. Chodíva poza školu, túla sa.
45. Je členom asociálnej skupiny, vyberá si nevhodných kamarátov.
46. Vedie spolužiakov k odporu voči učiteľovi.
47. Fajčí, pije alkoholické nápoje, zneužíva drogy.
48. Má predčasné sexuálne záujmy, predčasné skúsenosti v tejto oblasti, rozpráva vulgárne.
49. Voči autoritám je drzý, hrubý, negativistický.
50. Je surový, bije sa, napáda slabších spolužiakov, trápi zvieratá, ničí veci.
51. Mal konflikty s Políciou, bol už vyšetrovaný.
52. Neprejavuje zodpovedajúci pocit viny po vykonaných priestupkoch.
53. Nedokáže prejavit' útosť, súcit.
54. Má strach a prílišný ostych pred cudzími ľuďmi.
55. Má sklony k samotárstvu, nedokáže sa zbližiť s vrstovníkmi, ktorí ho dokonca odmietajú, je uzavretý, prejavuje sa tichou vzdorovitou.
56. Je nesmelý, plachý až bojzlivý, príliš poriadkumilovný, pasívny.
57. Je veľmi málo sebedomý, veľmi zraniteľný, precitlivý, ťažko znáša aj nepatrné napomenutie, v prípade neúspechu reaguje prehnane.
58. Pri odpovedi hovorí potichu, nedokáže preukázať svoje vedomosti.
59. Novým neobvyklým situáciám sa ťažko prispôbuje, vyhýba sa im.
60. Stále potrebuje uisťovať o správnosti svojho postupu.
61. Pri vyšetrovaní priestupku v triede sa chová neisto aj vtedy, keď je sám nevinný.
62. Správa sa čudácky.
63. Hovorí niekedy o samovražde (napr. v súvislosti s neúspechom).
64. Šaškuje, predvádza sa.
65. Svoje citové prejavy nedokáže rozumovo zvládnuť (ľahko podlieha dojmom, ľahko upadá do afektu, zlosti, je vzťahovačný, citové vzrušenia nadmerne dlho pretrvávajú).
66. Je citovo chudobný, jeho citové prejavy sú nedostatočne diferencované.
67. Podlizuje sa, často žaluje, kupuje si priazeň kamarátov.
68. Je veľmi pomalý a váhavý, má veľmi chudobné mimické prejavy.
69. Je „premúdrelý“, stále príliš filozofuje.
70. Jeho nálada je stále rovnako nevýrazná.
71. Pri známokovaní robí scény.
72. Má nápadné ťažkosti v čítaní, hoci v ostatných predmetoch prospieva dobre.
73. Pri čítaní sa zdrháva, zamieňa hlásky, slabiky, komolí slová,
74. Ešte teraz vo vyššej triede slabikuje, nestačí pri čítaní sledovať text, ktorý číta.
75. Má veľké ťažkosti v pravopise, hoci má celkovo dobrý prospech a primerané nadanie.
76. Má podstatne horší prospech v jazykových predmetoch, než v ostatných.
77. Doteraz sčítava na prstoch.
78. V počtoch sa ťažko odpútava od chybného názoru.
79. Ťažko vypracováva číselné pojmy (inakšie však pôsobí ako normálne schopný).
80. Pri písaní vynecháva písmená, nepekne píše tvary písmen, písmená si zamieňa.
81. Napriek všetkému úsiliu je jeho písomný prejav mimoriadne neestetický.
82. Mimoriadne slabo kreslí.
83. Je mimoriadne neobratný, keď sa má o seba postarať.
84. Je nápadne nešikovný pri manuálnej práci (pracovné vyučovanie).
85. Je výrazne neobratný na telocviku.
86. Má nekoordinované pohyby pri chôdzi.
87. Často spadne, zraní sa.
88. Má čiastočne ochrnutú ruku, kríva.
89. Bol precvičovaný na ľavú ruku, pretože nemôže používať pravú.
90. Je ľavák.
91. Je preučený ľavák.
92. Písmo má nápadne kostrbaté, neurovnané, s výrazným tlakom pera.
93. Robí nápadné grimasy, máva iné nezvládnuteľné pohyby.
94. Máva nedostatky v učení napriek tomu, že sa zdá byť normálne nadaným.
95. Má také veľké nedostatky v základnom učive, že len ťažko chápe vysvetľovanie novej látky.

96. Školské výkony by mohli byť u dieťaťa oveľa lepšie, keby mu v minulosti bola venovaná väčšia starostlivosť.
97. Má malú slovnú zásobu.
98. Dosahuje podpriemerné výsledky vo vyučovaní napriek tomu, že vyvíja značné úsilie.
99. Novú látku chápe pomalšie, ťažkopádnejšie než ostatní spolužiaci.
100. Má sklony k mechanickému učeniu.
101. Ťažko aplikuje poučky v praxi.
102. Neprospieva v hlavných predmetoch.
103. Opakoval, alebo len bude opakovať triedu. (ktorú .....
104. Nemá záujem o učenie.
105. Spolužiaci ho ľahko podvedú, navedú na zlé.
106. Nemá zmysel pre povinnosť.
107. Dáva prednosť telesnej práci pred duševnou.
108. Rýchlo zabúda látku.
109. Stále odpisuje (nešikovne).
110. Jeho prípadné lži sú priehľadné.

Aké iné charakteristiky sú u dieťaťa pozorované v súvislosti s jeho školskou dochádzkou: